

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Dawid Miąsik

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa W.M.
przeciwko Politechnice (...) w L.
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2003 r., sygn.akt III APa (...)
wydanym w sprawie z powództwa W.M.
przeciwko Politechnice (...) w L.
o zadośćuczynienie i inne świadczenia
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2017 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 7 lutego 2017 r., sygn. akt III APa (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania, pozostawiając
temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z dnia 7 lutego 2017 r. odrzucił
skargę W.M. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 maja 2003 r., III APa (...), wydanym w sprawie z powództwa W.M. przeciwko Politechnice (...) w L. o zadośćuczynienie i inne świadczenia.

Sąd drugiej instancji wskazał, że okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania sądowego zostały enumeratywnie wymienione w art. 401 – 404 k.p.c. Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo była nienależycie reprezentowana bądź jeśli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania. Brak możliwości działania, na który powołuje się skarżący, spowodowany stanem zdrowia uniemożliwiającym mu skuteczne działanie w procesie i obronę praw, nie jest tożsamy z pozbawieniem możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa. Powód aktywnie uczestniczył w procesie, podejmował wszystkie niezbędne czynności procesowe i wносił środki odwoławcze. W takiej sytuacji nie zachodzi podstawa do wznowienia postępowania określona w art. 401 pkt 2 k.p.c. Skarga nie może być też uznana za opartą na innej ustawowej podstawie, tj. art. 403 § 2 k.p.c. Przepis ten stanowi, że można żądać wznowienia postępowania w razie, między innymi, wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik postępowania, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Opinie biegłych psychiatrów wydane w sprawach o rentę i emeryturę, które skarżący uznaje za dowody wykryte w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c., powstały po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie objętej skargą, zostały sporządzone na potrzeby innych postępowań, a nadto nie ma przesłanek do stwierdzenia, że potencjalnie pozostają w związku przyczynowym z wynikiem sprawy, której skarga dotyczy.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Apelacyjny stwierdził brak oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, co powodowało konieczność jej odrzucenia po myśli art. 410 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie Sądu Apelacyjnego skarżący zarzucił naruszenie art. 48 § 3 k.p.c. przez to, że w wydaniu tego postanowienia brała udział SSA M. R. – R., która wcześniej brała udział także w wydaniu wyroku (jako sędzia sprawozdawca) objętego skargą o wznowienie postępowania, co w konsekwencji

skutkuje nieważnością postępowania w myśl art. 379 pkt 4 k.p.c.

Żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 48 § 3 k.p.c. wynika, że sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego skargą o wznowienie, nie może orzekać co do tej skargi. *Ratio legis* przepisów wprowadzających instytucję wyłączenia sędziego jest oczywista i sprowadza się do eliminowania wszelkich przyczyn, mogących wywoływać jakiegokolwiek wątpliwości co do bezstronności i obiektywizmu sędziego w rozpoznawaniu określonej sprawy (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02, OTK - A 2004 nr 7, poz. 67). Sędzia wyłączony na podstawie art. 48 § 3 k.p.c. wyłączony jest zatem od udziału w całym postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania. Wyłączenie obejmuje wszystkie czynności wchodzące w zakres badania dopuszczalności wznowienia oraz rozpoznawania skargi.

Udział sędziego wyłączonego z mocy ustawy w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania powoduje nieważność tego postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.).

W kontekście takiej regulacji rację ma skarżący, że postępowanie toczące się w rozpoznawanej sprawie ze skargi o wznowienie postępowania dotknięte było nieważnością. Skargą o wznowienie postępowania objęty został bowiem wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 maja 2003 r., a zatem sędziowie biorący udział w wydaniu tego orzeczenia byli na podstawie art. 48 § 3 k.p.c. wyłączeni od rozpoznawania skargi. Tymczasem postanowienie z dnia 7 lutego 2017 r. o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania wydał Sąd Apelacyjny, w którego składzie była SSA M.R. – R., uczestnicząca również w wydaniu orzeczenia objętego tą skargą, tj. wyroku z dnia 28 maja 2003 r.

Zażalenie powoda okazało się zatem uzasadnione, wobec czego Sąd

Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. oraz art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił jak w sentencji.